

**VÝROČNÁ KŇAZSKÁ SPRÁVA
CIRKEVNÉHO ZBORU ECAV MARTIN
ZA ROK 2015**

Spracoval Mgr. Milan Kubík, zborový farár, konsenior TuS

Drahí bratia a sestry, milí konventuáli v Ježišovi Kristovi.

Výročná správa je rozdelená do štyroch celkov, v ktorých si priblížime bohoslužobný, organizačný a hospodársky život v CZ. Poslednú časť tvorí kontrola plnenia uznesení a uznesenia na nasledujúce obdobie. Súčasťou správy sú aj uznesenia zborového presbytéria za rok 2015, ktoré však poskytujeme len Seniorskému úradu. Dôležité medzníky (zborový deň, koncerty..) a významné, alebo pietne, spomienkové udalosti (najmä rozlúčka s dlhoročnou našou pani farárkou **ThMgr. Zuzanou Štanclovou**) budú súčasťou časti „udalosti“.

Pozitívne veci v roku 2015, alebo ČO NÁS TEŠÍ

- **Obsadenie kaplánskeho miesta** sestrou kapláňkou Mgr. Slávkou Danielovou.
- Vydarený **Zborový deň**, ktorý považujeme za vyvrcholenie zborového života.
- Dôstojný priebeh **televíznych SB** na 1. nedeľu adventnú a množstvo krásne pripravených zborových podujatí.
- **Pekná ekumenická spolupráca** najmä s rím. a grc. katolíckou farnosťou.
- **Pretrvávajúca dobrá spolupráca s mestom** Martin a ďalšími inštitúciami v regióne.
- **Krsty** v rámci SB a zvýšenie **komunikantov VP** takmer o 1300 duší.
- Dobre sa rozvíjajúca **práca s deťmi**, najmä **Veľké besiedky** (50 až 80 duší na stretnutie) pripravené tiež pre rodičov a starých rodičov. Stúpajúci počet detí na besiedkach.
- **Lepšia spolupráca s ESŠ**, najmä cez učiteľov ev. náboženstva a spirituálov.
- **Vyšší počet konfirmandov** (stúpajúci počet je pre nás výzvou na zlepšenie tejto práce).
- Výborne pripravené stretnutia **Turčianskej mládeže** a zapojenie mládežníkov do **SEM-Festu**.
- **Biblické tábory** pre deti, konfirmandov a mládež. Tiež **sústredenia** a **víkendkovky**.
- Pripravené **modlitebné týždne** a **vyššie modlitebné nasadenie** aj vďaka nedeľnej modlitebnej skupinke.
- Pekná **služba pracovníkov diakonie** a návštevných služby, či stretnutia žien **Kružku ručných prác**.
- **2. Deň zborovej diakonie TuS** pripravený pracovníkmi zborovej diakonie.
- **Vystúpenia Zborového spevokolu** posilnené 13 novými členmi Martinského spevokolu.
- Dvaja **noví členovia** zborového **presbyterstva**. (odchádzajúcim ďakujeme za ich dlhoročnú službu a spoluprácu)
- Pokračovanie v **konsolidácii hospodárenia CZ** – väčšia finančná stabilita.
- **Pekné milodary a ofery**.
- Realizácia **novej strešnej krytiny na farskej budove** a výmena **dlažby na farskej terase**.

Negatívne veci v roku 2015, alebo ČO NÁS TRÁPI

- **neobsadené druhé miesto zborového farára**
- **neexistujúca dlhodobá stratégia CZ** (v roku 2016 plánujeme pripraviť podklady – štatút, karty, sekcie..)
- **nevieme udržať konfirmandov aj po konfirmácii** (snáď by bolo potrebné viac pracovať s rodičmi konfirmandov a zapojiť aj ESŠ, nakoľko 65% konfirmandov sú žiaci našej ESŠ)
- **viac pracovať s manželskými párami a s rodinami** (potrebujeme ochotných, duchovne pripravených bratov a sestry, ktorí by boli pripravení na túto službu..)
- **absencia mužov v zborovom živote** (v roku 2016 plánujeme uskutočniť stretnutia mužov)

SLUŽBY BOŽIE (SB)

SB pre veriaceho človeka vytvárajú priestor dôstojne zavrieť svoj každodenný život s Bohom výnimočným spôsobom v spoločenstve veriacich a hľadajúcich. Na nich si vždy nanovo pripomíname vzkriesenie Pána Ježiša Krista, ktoré je základom našej viery a nádeje. Vždy by to mala byť príležitosť k slávnosti, na ktorú sa máme náležite pripraviť. Teším sa, ak vás nachádzam, milí bratia a sestry, v kostole na modlitbách a príprave ešte pred SB. Je to pre nás, kazateľov, potrebné a povzbudzujúce. Pretože SB sa nezačínajú príchodom kňaza do kostola, ale omnoho skôr, v osobnom stíšení. Aj ich záver nie v momente dospievania poslednej piesne, ale pokračujú aj tým, ako z kostola vychádzame a ako si pred kostolom všímame a sa mu venujeme a možno aj tým, či sú predmetom pri nedeľnom obede. Musím vás však pochváliť za to, ako spontánne reagujete na nových členov pri krste svätom v rámci SB. Už niekoľko rodičov a dospelých pokrstených mi o tom vydali radostné svedectvo. Len tak ďalej, milí moji, nevzdávajte sa láskavosti a prajnosti. To sú najlepšie zbrane proti hundranu a negativizmu, ktorý sa na nás tlačí už aj v cirkvi. Testom kvality určite boli pre nás **televízne SB na 1. Nedeľu adventnú**. Venovali sme im veľa času, námahy, skúšok a modlitieb. Odmenou boli mnohé pozitívne ohlasy. Máme výborné hodnotenie od brata prodekana EBF UK Mgr. *Milana Juríka*, PhD., a od brata Ing. *Miloša Matejku*, zodpovedného za hudobnú stránku SB v našej ECAV. Som rád, že boli vlastne obrazom takmer bežných SB, ktoré v našom CZ pripravujeme. Ďakujem Pánu Bohu za vašu spoluprácu. V roku 2015 sme venovali každú prvú nedeľu v mesiaci deťom a ich požehnaniu, Veľkej besiedke. Oceňujeme aj vstupy laikov do liturgie a pomoci pri VP. Na SB sme v roku 2015 boli potešení kázňami brata seniora Sliezkej EC *Tomáša Tirlika*, emeritného seniora TuS *Jozefa Havrilu*, brata farára Holandskej reformovanej cirkvi *Neesa Cloustera*, farára *Matta Hannana* z USA, spirituálky ESŠ *Jany Bosákovej*, brata farára *Mareka Hrivnáka*, farára v Žiline, študenta EBF UK *Tomáša Priehradného* a milých našich učiteľov z BŠ a zo Žilinskej univerzity. Pravidelne kázali brat farár *Milan Kubík* a sestra kaplanka *Slávka Danielová*. Témy kázni a SB viac-menej odzrkadľovali perikopický systém predpísaný Chrámovou agendou.

Hlavné SB prebiehali po celý rok, spolu 99-krát s priemerným počtom 265 duší (-5). **Ranné SB** si zachovávajú nielen tradičný charakter, ale aj stabilnú účasť už niekoľko rokov. Stretli sme sa 43-krát s priemerným počtom 80 (+4). **SB na filiálkach** slúžime na Bystričke, v Dražkovciach a Diakovej. Ide o vrúcne, vo veľmi peknej atmosfére prežívané chvíle. Určite aj vďaka milým sestrám presbyterkám *Viere Brnovej*, *Eve Jesenskej*, *Nadi Kondekovej*, *Viere Maršalovej*, *Anne Kohútovej* a *Darine Tupej*. Vďaka patrí aj sestre starostke *Viere Šalagovej*, *Zdenke Maršalovej* a starostovi Diakovej *Ivaškovi*. Celkovo však SB svojou účasťou, nie však stvárnením, vykazujú priemernú úroveň tesne pod 10% v kontexte nášho Turčianskeho seniorátu, čo je pre nás stále výzva.

Biblické hodiny a štúdium Biblie. Stále sa jedná o tých istých, už pravidelných účastníkov, študentov a milovníkov Biblických tém. Je to pekné spoločenstvo mnohokrát voľných diskusií a oslovujúcich, nových pohľadov na „staré“ cirkevné témy. Malo by byť úplnou samozrejmosťou, že sa na týchto stretnutiach budú zúčastňovať najmä presbyteri CZ a ostatní spolupracovníci. Nielen touto správou ich k našim stretnutiam pozývame. Presbyter a každý vedúci, zodpovedný pracovník má mať potrebný, dostatočný a osobnou skúsenosťou vybudovaný základ biblického poznania. Celý rok, okrem adventu a pôstu, sme v knihe Genezis prechádzali dejinami patriarchov Izraela. Priebeh stretnutí je tvorený spevom piesní, modlitbami, čítaním BT a následnou diskusiou. Stretli sme sa 40-krát s priemernou účasťou 18 (-1) duší.

SVIATOSTI

Krst svätý. Tak ako každý rok, pripomínam nanovo, Krst svätý je základným pilierom našej viery a istoty spasenia. Aj preto venujeme viac priestoru tejto téme na SB aj BH. Je potrebné si neustále pripomínať komu vd'acíme za nový zachránený život. Aj v tejto veci je potrebné stáť na biblických pravdách a učení cirkvi, v ktorej sa krstná prax vyvíjala a uskutočňovala. Tešíme sa z krstu detí aj dospelých. Vyzývam vás, bratia a sestry, aj touto správou k väčšej modlitebnej a pastorálnej aktivite za pokrstených. K tomu smeruje aj zavádzaná prax krstov v rámci SB. Zatiaľ sa nám v tom darí. Počet pokrstených bol nižší ako v lani: 57, z toho 48 detí a 9 dospelých.

Večera Pánova. Od roku 2014 sme zaviedli tzv. Veľkú VP, konanú v rámci SB vždy v prvú nedeľu v mesiaci. Už po dva roky to prináša pekný výsledok. Z 1700 v roku 2013 na **4122 v roku 2015**. Čo je nárast oproti roku 2014 o viac ako 1500 komunikantov. Trochu sme ale poľavili vo VP po SB. V chráme 3735, doma 27 a v DSS, UNM 360.

BOHOSLUŽOBNÉ VÝKONY

Sobáše. V roku 2014 bolo v našom zbore uzatvorených 18 (+3) sobášov. Z toho 10 (+4) bolo čisto evanjelických. Pastorálne a katechetické stretnutia prebiehajú pravidelne pred každým sobášom. Sobáš je vzácna a jedinečná udalosť ako pre rodinu, tak aj pre cirkev. Nie je to len nejaký formálny výkon, ale manželia sa stávajú súčasťou veľkej spoločenskej a cirkevnej témy rodiny. Svojim príkladným životom majú byť vzorom pre mladých ľudí najmä v CZ. Sobáše výkony majú pekný slávnostný a radostný priebeh aj vďaka sestrám kantorokám, bratovi kostolníkovi a sestrám speváčkam *Alene Šajdákovej, Eve Hudecovej, Jane Kušmirekovej, Barborke Sopoligovej a Gabike Kubíkovej*. A tiež spevokolu.

Pohreby. Pre tento svet sa pohrebom končia veci života. Pre veriaceho však veci pokračujú. Toto je pre nás záväzok, aby sme posledným rozlúčkam venovali nielen pastorálnu, ale aj biblickú – duchovnú pozornosť. Práve pohreb člena rodiny je niekedy prvá príležitosť stretnutia s cirkvou pre pozostalú rodinu. Aj v roku 2015 nám na SB pribudli sestry a bratia, ktorí oslovení práve týmito bolestnými udalosťami si našli opäť cestu ku Kristu. Pohrebné výkony sme vykonávali v kostole a v domoch smútku v meste a na filiálkach. K dôstojnému priebehu prispievajú a za ich službu ďakujeme nášmu spevokolu, bratovi kantorovi *Jánovi Žingorovi*, ale aj bratom a sestrám zo zboru, ktorí sa usilujú skvalitniť tieto smútočné podujatia svojím spevom. Pochovaných v nádeji večného života bolo 70 (+20) osôb.

Modlitebné stretnutia. Už niekoľko rokov po sebe zaznamenávame pekné modlitebné úsilie. Modlitebné skupiny sa stretávajú v utorok a v nedeľu pred hlavnými SB. Potrebujeme mať vždy niekoho, kto za nás modlitebne bojuje a na nás myslí. Tieto stretnutia vedú brat Daniel Šido a *Jaroslav Karásek s manželkou Evkou*. V roku 2015 sa nedeľná modlitebná skupinka schádzala pravidelne, vrátane letných mesiacov, pred hlavnými službami Božími, o 9,30 hod. Počet zúčastnených 4 - 8 členov nášho zboru nesvedčí o veľkom zapojení sa do tejto Bohu milej aktivity. Bude potrebné zapojiť našich členov CZ zvýšenou medializáciou na službách Božích, biblických hodinách a tiež formou písomných príspevkov členov CZ, kde sa záujemcovia vyjadria, za čo by sa chceli modliť. Modlitebné týždne sme pripravili v priebehu celého roka niekoľkokrát. Začali spoločnými modlitbami za jednotu kresťanov na Aliančnom modlitebnom týždni, ktorý sme uskutočnili v spolupráci s bratmi a sestrami z RKC, GKC a Kresťanský zbor. Trojdné modlitieb matiek pripravili sestry z RKC. Pokračovali sme pôstnym a adventným modlitebným stretávaním (témy si pripravili členovia nášho CZ).

Práca s mládežou a dorastom. Pri práci s mládežou pod vedením brata *Martina Uhrina* naďalej pomáhali dobrovoľníci *Alena Šajdáková, Milan Bruncko ml., Janka Blahová, Michaela Dutková, žiaci nášho evanjelického gymnázia, kapela a iní*. Stretnutia bývajú rovnako ako aj po ostatné roky

v piatok večer. Sú tematicky usporiadané vždy s výkladom Božieho slova, modlitbami, piesňami a osobnými svedectvami. Z týchto stretnutí máme veľkú radosť. Niekedy je zborová sieň úplne plná. Každý piatok sa stretne od 30 do 60 mladých. Nábožná a prajná atmosféra je tou najlepšou misiou. Pokračujeme aj v populárnych stretnutiach **Turčianskej mládeže**, ktoré patria k našej službe na mládeži už viac ako 5 rokov. Tohto roku sa nám podarilo pripraviť ich päť. Sú to na vysokej úrovni organizované stretnutia pre mladú generáciu nášho regiónu. Sme radi, že si k nim nachádzajú cestu aj ostatné evanjelické CZ v okolí. Priemerná účasť na týchto stretnutiach je 120 mladých kresťanov. Ďakujeme všetkým, ktorí sa na príprave týchto stretnutí podieľajú. Stojí nás to i nemalé prostriedky a sme vdáční aj darcom a podporovateľom. S mládežou sme v roku 2015 absolvovali niekoľko výletov, víkendovku vo Veľkom Slavkove (s témou „modlitba“) a najmä **letný biblický tábor** v Liptovskom Trnenci. Zúčastnilo sa na ňom približne 20 mládežníkov. Téma tábora bola „Stvorený pre vzťahy“. Výkladmi poslúžili vedúci Martin Uhrin, Milan Bruncko ml., Alena Šajdaková, brat farár Milan Kubík a aj brat farár z Liptovského Mikuláša ... . Aj keď nás bolo oveľa menej ako minulý rok, prežili sme spoločne veľmi požehnaný čas. **Konfirmačný letný tábor** taktiež v Liptovskom Trnenci pripravili Martin Uhrin, Andrea Hybenová, Eva Janotová a Igor Velický. Zúčastnilo sa ho 26 dorastencov. Ďakujem touto cestou za pomoc všetkým dobrovoľníkom a spolupracovníkom, ktorým nie je jedno, ako dorast našej spoločnosti bude vyzerat' o pár rokov. Nech pán Boh požehnáva túto neľahkú prácu.

Práca s deťmi. Prácu s deťmi v našom CZ organizuje sestra *Andrea Hybenová*. **Detská besiedka** sa stretáva pravidelne každú nedeľu o 10:00 v priestoroch gymnázia. Vyučovalo sa v dvoch triedach – školáci a predškoláci. Ku koncu roka sa triedy zlúčili, nakoľko v triede školákov bola veľmi nízka účasť. V triede predškolákov sa ale tešíme hojnej účasti našich najmenších členov. Počas roku 2015 sme sa stretli na detskej besiedke 41 krát, zúčastnilo sa priemerne 23 detí. V prvej polovici roka sme vyučovali podľa materiálov odporučených Východným dištriktom pre rok 2014/2015, od začiatku školského roka vyučujeme podľa pracovných lekcií pre detské besiedky na rok 2009/2010 s názvom *Život stromu* vydané Biskupským úradom Východného dištriktu. Organizačný tím detskej besiedky sa pravidelne stretáva a plánuje rozpisy na nasledujúce mesiace, dohaduje rôzne aktivity pre deti a plánuje Veľké besiedky. V súčasnosti na detskej besiedke slúžia 2 vyučujúci, 3 hudobníci, 8 pomocníci. Do budúcnosti by sme radi rozšírili rady vyučujúcich.

Veľká detská besiedka je spoločenstvo detí, školákov i predškolákov a ich rodičov, priateľov. Koná sa pravidelne každú prvú nedeľu v mesiaci. Začíname vždy v kostole s požehnaním, po ktorom sa presúvame do Biblickej školy kde nás čaká pestrý program. Spoločne sledujeme pripravené divadielka, spievame, modlíme sa, zamýšľame sa nad vybranou biblickou témou a vyrábame rôzne kreatívne veci. Od októbra počas prvej nedele v mesiaci vystupujú v kostole aj deti z ESŠ so svojim programom, ktoré sa následne pripoja ku ostatným besiedkárom. V roku 2015 sme sa stretli 10 krát, priemerná účasť bola 52 detí a 25 rodičov.

Okrem pravidelných stretnutí detskej besiedky sme v uplynulom roku organizovali aj nasledovné aktivity. 5. januára sme spolu s bratom Ľubošom Marhoferom pre deti pripravili novoročnú párty. Zúčastnilo sa 8 detí. 17. februára sme sa boli spolu sánkovať, prišli len 3 detičky. Cez letné prázdniny sa 6.-10. júla konal letný detský biblický tábor *Audiencia u kráľa*, ktorého sa zúčastnilo 67 detí. 8. novembra sa konalo v Biblickej škole školenie pre pracovníkov detskej besiedky, ktorého sa zúčastnilo 12 pracovníkov. 21. novembra sa konalo kreatívne popoludnie – *Výroba adventných venčekov*, kde si nádherné výtvyry vyrábala cca. 100 účastníkov. S detskou besiedkou sme sa prezentovali aj v kostole počas Veľkej noci, adventu a Vianoc. Všetkým dobrovoľníkom a pomocníkom ako aj sestre A. Hybenovej ďakujeme za ich nezištnú službu a pomoc.

Vyučovanie náboženstva. V školskom roku 2015/2016 sa vyučuje na 6 štátnych školách, kde je dokopy 80 žiakov a na 2 štátnych stredných školách, kde je dokopy 27 žiakov. Vyučujú pedagógovia: *Paedr. Ružena Jurisová, Mgr. Andrea Hybenová a Mgr. Roman Valanec*. Vyučuje sa

podľa platných osnov ECAV. Počet detí na vyučovanie evanjelického náboženstva na EŠŠ bol 365 na EZŠ, 141 na Ev. gymn. a 68 detí našej Ev. materskej školy. žiakov.

Konfirmačná príprava. V roku 2015 bolo potvrdených 35 duší (+12), z toho 32 detí a 2 dospelí. Konfirmačná a najmä pokonfirmačná prax je v našej cirkvi dlhodobo neriešená a podceňovaná. Ide o veľkú Božiu milosť na poli misie, keď nám Pán Boh každý rok privedie do CZ 30 mladých ľudí a my im nevenujeme takmer žiadnu pozornosť. Ak by takýto počet mladých prišiel napríklad do hocakej malej „cirkvičky“, tak sa zmobilizujú a nenechali by ani jedného potvrdenia nepovšimnutého. Máme čo robiť aj ako presbyteri, učители a vychovávateľia, ale aj všetci ostatní. Konfirmačná príprava prebiehala z knížiek *Verím a sľubujem* a vybraných kapitol z knižky *Svetlo – biblické histórie*. V prvom aj v druhom ročníku spolu je niečo cez 60 detí. Konfirmačné vyučovanie vedú: pani učiteľka *Eva Janotová*, *Andrea Hybenová*, učiteľ *Martin Uhrin* a brat farár *Milan Kubík*. Konfirmačnú slávnosť plánujeme na nedeľu 22. 5. 2016.

Spoločenstvo ručných prác. Rok 2015 je devätnástym rokom od vzniku spoločenstva sestier krúžku ručných prác. V tomto roku sme sa stretli celkom 37 krát, vždy v stredu popoludní okrem sviatkov a prázdnin. Z celkového počtu dvadsiatich sestier bola priemerná účasť na stretnutiach šesťnásť. Okrem krásnych ručných prác vzdávame chválu a vďaku nebeskému Otcovi nábožnou piesňou a čítaným Božím slovom. Ďakujeme za prežitý život, za milosť a požehnanie, ktoré každodenne od Neho dostávame. Krúžok je neoddeliteľnou súčasťou zborového života. Naše stretnutia bývajú obohatené rôznymi témami a výkladmi poskytované bratom farárom, ako aj vystúpeniami žiakov EZŠ a MŠ. Ani život našich chorých sestier nie je nám ľahostajný. Ak je to možné, navštívime ich, ale hlavne im vyprosujeme v modlitbách ochranu, milosť a požehnanie od nebeského Otca. I napriek vysokému priemernému veku sestier (76 rokov) i častým chorobám sa nášmu spoločenstvu darí. Sme vďačné Pánu Bohu za dožitie staroby, ktorá, ako čítame vo Svätom Písme, má tiež svoje čaro. Je to šťastie a Božie požehnanie. Ľudský život skrýva mnoho dobrodení. Je bohatý na prežité radosti a prekonané utrpenia, na spomienky, ktoré sú nahromadené v pamäti každého starého človeka.

Nech Pán Boh i naďalej požehnáva ruky našich sestier. Nech im zachová primerané zdravie a spokojnosť do dlhých rokov ich pracovitého života. Prosíme, nech sa tak stane.

Za krúžok ručných prác napísala *Viera Marečková*.

Spevokol a hudba v CZ. **Spevokol** vedie sestra farárka z Vrútok *Janka Bosáková* a po organizačnej stránke setra *Janka Kušmíreková*. Ako výborná pomoc k tejto práci sa v roku 2015 k *Olinke Vongrejovej* a *Mojmírovi Ďuríkovi*, pripojila aj sestra *Daniela Borcovanová*. Spevokol bol posilnený asi 15 novými členmi z Martinského spevokolu najprv vo forme spolupráce a v budúcnosti nevyklúčujeme aj spojenie. Vidíme v tom možnosť vzájomného obohatenia a cestu k zvýšeniu kvality spevu i nácvikov. Pre nás je to aj pozvanie k evanjelizácii. Vyvrcholením práce spevokolu, okrem už tradične každoročného adventného koncertu, bola účasť na Cirkevných dňoch v Stuttgarte (3.-7. Jún), kde náš spevokol reprezentoval našu ECAV. Bola to výborná skúsenosť a určite nás motivovala k novým veciam. Okrem tradičného poslúženia na SB v našom CZ (asi 25krát) sme zaspievali niekoľko krát u Rim.kat. na Severe aj v meste, ďalej: Vrútky, Turany,.. V rámci vystúpení martinského spevokolu aj na mnohých iných podujatiach. Počet členov spevokolu je okolo 50 (+15). Nácviky bývajú pravidelné, najmenej raz do týždňa. Opäť sa teším z toho, že nácviky sú zároveň aj príjemné, duchovné stretnutia pri modlitbe a vzájomnej pomoci. Ďakujeme tvorcom, protagonistom, hudobníkom aj všetkým podporovateľom. V tejto časti chceme spomenúť aj **hudobné stvárnenie SB** a bohoslužobných podujatí. Táto požehnaná služba je v rukách našich kantorov, ktorým aj touto správou srdečne ďakujeme. V roku 2015 to boli: *Ján Žingor*, *Štefan Husár*, *Olinka Vongrejová*, *Slávka Danielová*, *Lenka Kramárová* a *Martina Šuvadová*. Opäť sme pripravili niekoľko koncertov vážnej a populárnej hudby (koncert Lucie Bílej, marcový koncert Cantica collegium musicum, koncert absolventov konzervatória v Žiline pod vedením pani prof. Marty Gáborovej, koncert gospelovej muziky..). Škoda, že na tieto podujatia chodí čoraz

menej poslucháčov. Pekným nielen hudobným obohatením SB, činnosti ESŠ a tiež stretnutí mládeže je **naša-školská kapela**, bez ktorej si nevieme predstaviť život v CZ. Počas 4 rokov účinkovania nadobudli profesionálnu úroveň a sú evanjelizačným nástrojom aj mimo cirkevný priestor. Vede ich pán učiteľ *Tomáš Gulán*. Ďakujeme členom: *Barborke Sopoligovej, Jankovi Drahošovi, Jakubovi Simonidesovi, Nad'ke Bukovinskej, Lukášovi Bahurinskému, Márii Šimovej a Gabike Kubíkovej*. O týchto činnostiach viac v časti: zvláštne a dôležité udalosti.

Zborová Diakonia. Diakoniu chápeme ako výzvu pre budovanie Božieho kráľovstva v tomto svete. Je svedecká tým, že svojou kvalitou prezrádza poverenie, ktoré je v nej v prikázaní lásky Ježiša Krista. Je neoddeliteľnou časťou Božej misie, ktorú majú vykonávať Božie deti.

Cirkevný zbor v Martine pracoval aj v uplynulom roku v napĺňaní príkazu lásky voči svojim blíznym. Táto nezištná láska sa prejavovala v rôznych oblastiach.

Prostredníctvom návštevnej služby v domácnostiach, pri lôžku pacientov, hospitalizovaných v UNM. Pacienti, ktorým to umožnil ich zdravotný stav, mali možnosť sa každú nedeľu o 11.00 hod. posilniť Božím slovom, piesňou a modlitbou v nemocničnej kaplnke. Služby Božie zabezpečovali zborová farárka Mgr. Margita Dieová, Mgr. Martina Prášilová a diakonky Emília Gábrisová, Mgr. Lenka Taškárová.

Inou formou sociálnej pomoci, ktorú ponúka CZ je **opatrovateľská služba**. Túto službu v roku 2015 zabezpečovali štyri opatrovateľky. Ako zamestnanci zboru každodennou a obetavou starostlivosťou u 7 klientov – odpracovali 5 006 hodín. O zvýšenej potrebnosti tejto služby svedčí aj počet hodín, ktorý oproti roku 2014 predstavoval nárast o 1 073 hodín. Sestry opatrovateľky sa taktiež postarali o občerstvenie pri niekoľkých akciách Cirkevného zboru. Poďakovanie za službu nepatrí len zborovým opatrovateľkám, ale aj vedeniu mesta Martin. Bez finančnej dotácie, by sme túto veľmi náročnú starostlivosť nevedeli zabezpečiť. Úctivo ďakujeme pánovi primátorovi Mgr. art. Andrejovi Hrnčiarovi, PhDr. Kataríne Tomášovej, Mgr. Kataríne Fúčelovej, poslancom mesta Martin ako aj všetkým referentkám opatrovateľskej služby a posudkových činností. Význam a dôležitosť diakonickej služby bol opäť témou 2. Dňa Zborovej diakonie TUS – ktorý sa konal 5. 9. 2015. Na tomto podujatí nás sprevádzala Božím slovom Mgr. Oľga Kaňuchová a odbornou prednáškou poslúžila PhDr. Milina Bubeniková, PhD. Deň Zborovej diakonie sa bude pravidelne uskutočňovať v mesiaci september ako spomienka na život a predovšetkým odkaz Alberta Schweitzera. Prejav vd'ačnosti človeku, ktorý sa v roku 1952 stal laureátom Nobelovej ceny za mier. Dňa 15. 9. 2015 sa v CZ Žilina konal Seniorálny deň. Na tomto podujatí vystúpila s prezentáciou Zborovej diakonie v Martine ako aj SED v Sučanoch Mgr. Lenka Taškárová. Spomenutého stretnutia sa zúčastnili jednotliví členovia Cirkevných zborov. Spoločenstvo diakonie je spoločenstvo slúžiacich a tých, čo potrebujú služby, pričom sa úžitok zo služby stáva rovnako potešiteľným pre všetkých.

Uvedomujúci si pravdivosť týchto slov, cirkevný zbor zorganizoval zbierky pre bezdomovcov a ľudí, ktorí sa nachádzajú v hmotnej či sociálnej núdzi. I takto sa prejavuje praktické nasledovanie učeníkov Ježiša Krista.

Tam, kde už pomoc Zborovej diakonie nepostačuje, podáva ruku Stredisko Evanjelickej DIAKONIE v Sučanoch. Aj prepojenie vzájomnej pomoci vnímame ako dôkaz Božieho záujmu o človeka . Informácie o SED v Sučanoch nájdete na www.dobrypastier.eu.

Za každé požehnanie prijaté v službe Zborovej diakonie patrí predovšetkým vd'aka Pánu Bohu. Nech nám i naďalej pomáha vydávať svedectvo o jeho diakonickej aktivite vo svojom prostredí a vo svojom čase. Správu za ZD podáva *Lenka Taškárová*, vedúca zborovej diakonie.

Sprevádzanie smútiacich. Aj v roku 2015 sme pripravili stretnutia pre pozostalých. Sú súčasťou pastorálnej práce CZ. Tieto stretnutia boli pod vedením sestry *Natálie Kacianovej a sestry Slávky Danielovej*. Ohlasy sú stále dobré. Máme známosť, že tento typ služby sa rozširuje aj na okolité CZ.

Misijné aktivity CZ. Ani v roku 2015 sme pre napätú situáciu na Ukrajine, najmä vo vnútri Nemeckej EC na Ukrajine nevycestovali. Tento rok sme pre 13 ukrajinských detí prichystali tábor v našom CZ. Po vybavení všetkej potrebnej dokumentácie, vízach, dohodách a finančnom milodare 600 eur z našej ECAV sme z ústredia tejto cirkvi dostali oficiálne listy, ktoré skomplikovali ďalšiu spoluprácu týmto smerom. Sme už unavení z tohto nevyváženého vzťahu a v budúcnosti budeme hľadať inú cestu, možno aj inú krajinu. Rysuje sa spolupráca s niektorým CZ na dolenej zemi v Srbsku. Uvidíme, čo pre nás Pán Boh v budúcnosti pripravuje. K misijným aktivitám patria aj spoločné projekty s EZŠ a EMŠ. Nech Pán Boh požehná prácu týchto nových nástrojov misie a evanjelia. Tešíme sa aj zo zbierok v našom CZ pre bezdomovcov a pre Katolícku charitu, ktoré každoročne pripravujeme. Je to kus Nebeského kráľovstva v tomto svete.

Anonymní Alkoholici AA. Žijeme v dobe, v ktorej sa závislosť stáva vážnym spoločenským problémom. Alkohol a drogy sa stávajú akceptovateľným (legalizovaným) nástrojom riešenia stresu a preťaženia. O týchto formách sa vedie aj v našej krajine búrlivá politická debata. Nesmieme dovoliť aby sa človek, ako Božie stvorenie, stal súčasťou tejto liberálnej propagandy. Ľudia takto závislí oslabujú potenciál kvalitnej rodiny a spoločnosti. Je potrebné im pomáhať, lebo nakoniec tým pomáhame aj samým sebe. Víťame snahu brata *Mgr. Luboša Kačicu* a Dr. Jána Žilu viesť skupinu AA. Potrebovali by sme posily v podobe ďalších, ktorí takto zápasia, alebo už v Božej milosti zvíťazili. Povzbudzujeme k odvahe tých, ktorí sa chcú zmeniť. Ide o ozaj anonymnú záležitosť. Stretávajú sa pravidelne v pondelok o 18:00 v Klube na fare v počte 1 – 5 ľudí.

Spoločenstvo milovníkov prírody a turistiky. Aj v roku 2015 spoločenstvo milovníkov prírody a turistiky v našom zbore z požehnania Božieho absolvovalo množstvo krásnych výletov do prírody. Nezabudnuteľné zostanú štyri výlety do Vysokých Tatier každú stredu, v priebehu januára a februára 2015, a to nádhernou zimnou atmosférou, vždy za slnečného počasia. Zážitok sme mali z výletu loďou na Devín z Bratislavy, alebo z 3-dňového pobytu vo Vysokých Tatrách na Popradskom plese spojený s výstupmi na chatu pod Rysmi, Veľké Hincovo pleso. Spolu sme uskutočnili 23 celodenných túr. Priatelia Božej prírody radi privítajú na prechádzkach a túrach ďalších členov nášho cirkevného zboru.

Spoločenstvo vedie brat *Jaroslav Karásek*.

Ostatné stretnutia a aktivity s pravidelným stretávaním. Futbal YMCA viedol *Igor Plž*, kalanetiku *Anna Borcovanová*. Naďalej sa pravidelne konali stretnutia rôznych menších skupín.

Zvláštne a dôležité udalosti. Veľmi podrobne o týchto aktivitách vydáva svedectvo každé nové číslo *Martinského evanjelika*.

Rozlúčka so sestrou farárkou ThMgr. Zuzanou Štanclovou. V nedeľu 3. mája 2015 sme sa v nedeľu poobede rozlúčili s dlhoročnou našou Slova Božieho kazateľkou Zuzanou Štanclovou, ktorá zomrela 29.4.2015 vo veku 86 rokov. Rozlúčkovú kázeň mal emeritný biskup VD Igor Mišina na biblický text 1. Korinským 15, vybrané verše. Kondolenčný pozdrav generálneho biskupa ECAV Miloša Klátika prečítal Jaroslav Karásek. Smútočný pozdrav za mesto Martin predniesol viceprimátor Imrich Žigo. Odobierku za rodinu a za cirkevné zbory, v ktorých sestra farárka pôsobila predniesol zborový farár - konsenior TuS Milan Kubík.

Sestra farárka nastúpila na uprázdnenú kňazskú stanicu do nášho CZ spolu so svojim manželom, farárom Doc. ThDr. Jánom Štanclom. Uvedení do služby boli dňa 1. novembra 1966. Neľahké, najmä náboženské pomery akoby predurčili ich ťažkú a neľahkú úlohu niest' evanjelium v prostredí, ktoré si dalo za úlohu stať sa absolútne ateistickým. Ťažké časy čakali tento mladý manželský farársky pár v novom CZ. Zmeny v roku 1968, nastupujúca normalizácia, strojárenským priemyslom a propagandou zlikvidované hodnoty starého dobrého svätého Martina, niekdajšieho centra národnej kultúry, miesta vážnych rozhodnutí slovenského národa (memorandum, deklarácia, v ktorých práve CZ zohrával významnú úlohu), teraz však vytrhnuté, vyrvané a pošliapané mali sa stať miestom ich služby. Vyžiadalo si to veľa zápasov, neľahkých rozhodnutí, určite aj kompromisov, ktoré je už dnes ťažko posudzovať. Teraz po viac ako 25 ročnom odstupe ich služby vidíme veci omnoho citlivejšie. Aj v tejto chvíli chceme Pánu Bohu v prvom rade poďakovať za ich službu, v ktorej niesli pochodeň viery tak vysoko ako sa dalo. Dali do poriadku kostol aj farskú záhradu. Za ich účinkovania sa nadobudol nový trojmanuálový organ – jeden z najlepších na Slovensku v tom čase, vykonala sa generálna oprava strechy a výmeny krytiny za medenú na našom kostole, výmena chrámovej dlažby, dreveného obkladu a náterov. Manželia – farárovci Štanclovci sa snažili aj o duchovný rozvoj CZ. Najmä na fíliach, kde po dlhom čase práve oni začali so SB na fíliach Diaková a Dražkovce. Za viac ako 33 rokov ich služby aj nespočetné návštevy a zahraničné delegácie cirkevných hodnostárov z Nemecka, Fínska, Maďarska, Čiech a USA.

Zosnulá sestra farárka bola vo všetkých smeroch vzácnou pomocou svojmu manželovi. Starala sa najmä o kozub rodinného života, vždy ale pripravená do služby. Jej teologický rozhľad a pastorálne zručnosti využívala najmä pri práci s deťmi a konfirmandmi. Bola aktívnou členkou Spoločenstva evanjelických žien. Zúčastňovala sa rôznych sympózií a akadémií zameraných hlavne na problematiku ordinácie žien v naše ECAV, na ktorých aktívne prednášala. Podieľala sa na organizovaní slobodných ekumenických bohoslužieb, ktoré sa uskutočnili v roku 1991 v martinskom amfiteátri za účasti biskupov, dôstojného biskupa ZD ThMgr. Jána Antala a diecézneho biskupa banskobystrického, Msgr. Rudolfa Baláža. Pamätne boli slávnostné služby Božie pri príležitosti 400. výročia narodenia učiteľa národov, biskupa prenasledovanej Jednoty bratskej, Jána Ámosa Komenského pripravené v spolupráci so SNK, ako aj slávnostné služby Božie na Pamiatku reformácie za účasti generálneho biskupa ECAV, ThMgr. Pavla Uhorskaia. Pekná bola aj jej publikačná činnosť najmä v Evanjelickom posle spod Tatier: Slovenská národná bibliografia zaznamenala niekoľko jej článkov. Bola milovníčkou slovenskej poézie, najmä Martina Rázusa, P.O.Hviezdoslava, ktorých rada citovala aj vo svojich kázňach. Viera v Boha, jej vzdelanosť a pohotovosť k službe boli hodnoty, ktoré jej pomáhali prekonať ťažkosti jej života najmä po nečakanom odchode jej manžela Doc. ThDr. Jána Štancla v roku 1989.

Pôsobila v Brezne, Novom meste nad Váhom, Dolnom Srní, Moravskom Lieskovom, Zemianskom Podhradí, v Sučanoch, no najdlhšie v našom CZ tu v Martine. Vďaka Bohu za jej službu.

2. ORGANIZAČNÁ ČASŤ

Kancelárie a zamestnanci CZ. Kancelárie fungujú v rovnakom móde. Sme radi, že v dnešnej dobe, keď sa úrady stávajú miestom kde človek chodí nerád, kancelária farského úradu je miestom aj na oddych, pastorálne rozhovory a príjemné stretnutia. Ak v budúcnosti v rámci stratégie rozvoja CZ ziskame aj druhého farára, bude potrebné nájsť ďalšie priestory na kanceláriu. Okrem pracovníkov zborovej Diakonie sme v roku 2015 evidovali týchto zamestnancov. Na **plný úväzok:** *Katarína Plížová* – sekretariát. Na **čiasťočný úväzok:** *Mgr. Andrea Hybenová* – koordinátor práce s deťmi. Tento úväzok trvá od 1.7.2014. **Dohoda:**, *Ing. Martin Uhrin* – koordinátor práce s mládežou, *Jana Korcová* – účtovníčka. Kostolníci ako odplatu používajú služobný byt, garáž a ostatné priestory. Pravidelné pracovné stretnutia s modlitbou máme každý piatok a operatívne porady bývajú podľa potreby. Znovu pripomínam, že týchto zamestnancov si platíme sami ako CZ, a chcem sa Vám poďakovať za vašu štedrosť pri vašich milodaroch. Ďakujeme našej dlhoročnej

pracovníčke sestře *Kataríne Pířzovej* za vedenie kancelárií nášho CZ a tiež bratovi *Tiborovi Bízíkovi* za takmer každodennú pomoc a ochotu. Prajeme si v tejto práci veľa Božieho požehnania.

Obsadenie kaplánskeho miesta. Sme vd'ační Pánu Bohu, že kaplánske miesto v CZ nestačilo ani vychladnúť, nakoľko po sestře kapláнке *Mgr. Tatiane Beňuchovej* už od marca 2015 nastúpila menovacím dekrétom vyslaná sestra kapláнка *Mgr. Slávka Danielová*. Je to veľká pomoc v mojej práci. Ak sa v budúcnosti podarí obsadiť druhé miesto farára v CZ sestra kapláнка by sa venovala práci v UNM a DSS, nakoľko v tejto sfére naša ECAV pokuľháva už niekoľko rokov.

Presbyterstvo CZ a zmeny v presbyterstve. V roku 2015 sme privítali nových dvoch, zborovým konventom zvolených členov brata *Ivana Hutku* a brata *Adriana Kaciana*. Vystriedali tak dlhoročných našich milých bratov *Borisa Bukovského* a *Miloša Kovačku*. Odchádzajúcim bratom úprimne ďakujeme za ich službu, pomoc a obetavú prácu a nenahraditeľnú reprezentáciu nášho CZ. Novým bratom vyprosujeme Božie požehnanie a múdrosť Ducha. Úvod nových, ako aj poďakovanie odchádzajúcim urobíme v novom roku. Pokračujeme s biblickým vzdelávaním pri preberaní knihy R. C. Ortlunda *Nechajme cirkev byť cirkvou*. V roku 2016 chceme pripraviť stratégiu CZ a viac sa venovať skvalitneniu duchovnej úrovne vedúcich pracovníkov CZ. Máme 26 členov.

Presbyterstvo plnilo najmä úlohy a uznesenia stanovené konventom CZ. V roku 2015 sa presbyteri stretli 5-krát. Chcem sa poďakovať za ozaj radostnú a prajnú atmosféru najmä pri náročných uzneseniach. Určite by bolo dobré pripraviť aj nejaké sústredenie, víkendovku, kde by sme si mohli témy ozaj zodpovedne prejsť. Verím, že sa nám to tohto roku podarí. Z každého stretnutia je spísaná zápisnica. Vďaka sestře zapisovateľke *Alene Hulejovej* a *Kataríne Pířzovej*.

Hospodársky výbor, Výbor pre kultúru a misiu a Revízna komisia. HV sa stretával podľa potreby danej presbyterstvom a konventom CZ a riešil úlohy vyplývajúce z ich uznesení (otázky hospodárenia, tvorby rozpočtu, posudzovania zmlúv, tvorby finančnej stratégie a plánu rekonštrukčných prác – strecha, terasa..). Členovia HV: *predsedníctvo CZ, Milan Tkáč, Jana Figurová, Matej Krafčík a Peter Rysul'a*. VKM sa stretával najmä k príprave podujatí spojených s pripomienkou 600. Výročia upálenia Majstra J. Husa a pásme martýri cirkvi *Bakoss, Bučko, Bonhoeffer*. VKM: *Jelka Borcovanová, Zuzana Bukovská, Miloš Kovačka a Ján Kričko*. RK sa stretla tri krát k revízii účtov. RK: *Lubka Kušnieriková, Petronela Husárová, Jaroslav Polák a Karol Figura*.

Kuchyňa CZ. Po rokoch ozaj obetavej a chutnej ☺ služby sestier *Etely Pavlíkovej, Eleny Babušikovej a Dagmare Kubíkovej* v zborovej kuchyni sa postupne táto časť pomoci presúva na naše stravovacie zariadenia v ESS, ktoré využívame aj na zborové účely. Pomoc týchto sestier je však stále nenahraditeľná, najmä na veľkých akciách, ako Zborový deň a iné. Pri takýchto celozborových stretnutiach oceňujem aj pomoc *Jaroslava Karáaska, Dušana Borcovana* a iných spolupracovníkov pri príprave gulášu.. tešíme sa aj z ďalšej skupinky maminiek mládežníkov: *Martonová, Drahošová a Matulová* pri príprave každoročnej kapustnice. Niekoľko krát v roku 2015 sa o občerstvenie postarali aj sestry zo Zborovej diakonie. Aj tento rok chceme poďakovať sestrám kuchárkam a tiež ochotným sestrám z našich fílií.

Spolupráca s ESS, BŠ a CCE. Na toto by bolo dobré spýtať sa vás, milí bratia sestry. Ako vnímate ESS, alebo novovzniknuté CCE v súvislosti s našim CZ. Chceme však, aby obraz tejto spolupráce bol vyjadrením Kristovho posolstva o privádzaní hriešnikov k Bohu. Som rád, že aj tohto roku sa nám v tejto veci darilo. Ide v podstate o tých istých ľuďí vo viacerých polohách ich služby. Ak sa jednému nedarí, malo by nás to všetkých rovnako bolieť. Stále pokračujú pravidelné spoločné

pondelkové raňajky, ktoré majú pracovný aj pastorálny význam. Aj touto cestou sa chcem poďakovať všetkým pracovníkom, zamestnancom, ale aj niektorým učiteľom ESS. Máme si čo ponúknuť, ale aj v čom si pomáhať. Pánu Bohu vd'aka.

Inštitút pre rozvoj osobnosti a ľudských zdrojov, o.z. Počas kalendárneho roku 2015 náš CZ v spolupráci s občianskym združením Inštitút pre rozvoj osobnosti a ľudských zdrojov, o.z. zorganizoval viaceré "podujatia" ktoré boli financované z vyzbieraných 2% dani. Vo februári a decembri 2015 sa konali konfirmačné sústreďenia, ktoré Inštitút pre rozvoj osobnosti a ľudských zdrojov, o.z. podporil sumou 279,50€. Ďalej podporil stretnutie rodín pri výrobe adventných vencov sumou 210,70€, Mikulášsku veľkú besiedku a ďalšie stretnutia detí spolu sumou takmer 200€. S občianskym združením intenzívne spolupracujeme aj naďalej, jeho členovia aj vedenie sú ľudia z nášho CZ a presbyterstva. Inštitút pre rozvoj osobnosti a ľudských zdrojov môžete aj Vy podporiť svojimi 2% dane.

Evidencia členov, spravodaj, webová stránka, Martinský evanjelik, prezentácia CZ a kronika. **Evidencia** členov pokračuje pod vedením *Kataríny Pížovej*. Tohto roku nám pomáhala aj sestra *Darina Žiaková*. Stále čakáme na program z GBÚ na evidenciu členov CZ, ktorý by bol súčasťou siete celej ECAV. **Spravodaj** vydávame pre každé SB. Stáva sa pekným povzbudením najmä pre tých, ktorí sa nemôžu zúčastňovať SB. Ďakujeme všetkým, ktorí ho s láskou prinášate do týchto rodín. Vďaka Vám za Vašu ochotu. **Webovú stránku** má v láskavej starostlivosti brat *Martin Šajdák*. V začiatku roka 2016 pripravujeme spustenie **novej web stránky**. Veríme, že si nájdete svoje miesto a duchovné povzbudenie aj pri jej čítaní.. Zborový časopis **Martinský evanjelik** sa teší veľkej obľube aj mimo nášho CZ. Vďaka horlivým bratom a sestram dostáva sa do rúk našich sympatizantov a podporovateľov. Tešíme sa z vášho záujmu o každé jedno číslo. Privítali by sme aj vaše príspevky. Nepodarilo sa nám spustiť rubriku, kde sa postupne predstavujú napr. presbyteri, pracovníci v zbere... ostáva táto nesplnená úloha na rok. Ďakujeme za starostlivú a systematickú prípravu celej redakčnej rade časopisu, osobitne *Milošovi Kovačkovi, Petrovi Ďuríkovi, Alžbete Stančevovej, Kataríne Pížovej, Hedvige Tkáčovej, Jelke Borcovanovej* a bratovi farárovi *Milanovi Kubíkovi*. **Zborovú kroniku** s láskou dopisuje, dopĺňa a obohacuje a každý dôležitý okamih zaznamenáva brat emeritný zborový dozorca *Ján Žingor*.

Archív CZ, knihy, časopisy a knižnica

Archív CZ: Archív CZ aj TuS vedie, spravuje a správu podáva Dr. Viera Sedláková. Vďaka za jej prácu.

Odoberáme: Evanjelický posol spod Tatier, Evanjelický východ, Cestou svetla, Tvorba, Cirkevné listy, časopis Rozmer, Šumenie líp, Dúha, Křesťanská revue a rôzne iné zborové časopisy. Do **zborovej knižnice** priebežne doplníme nové tituly z teológie, náboženstva, histórie a filozofie i pomôcky pre výučbu, ako sú biblické atlasy, mapy atď. Srdečne vás pozývame. Ďakujeme sestre *Helene Šajdákovej* za organizáciu knižného fondu v zborovej knižnici, ale aj na našej web stránke, za poriadok a starostlivosť. Knižnica je bohatá a prajeme si, aby slúžila nám všetkým. Tým, ktorí radi študujú dávame do pozornosti aj ozaj kvalitnú knižnicu v Biblickej Škole. Jedná sa najmä o cudzojazyčnú literatúru. Krásne sa budujú aj knižnice ESS. Ďakujeme všetkým, ktorí nás radi knihami obdarujete.

Hospodársky výsledok v skratke. Po kompletnej výmene okien na našom chráme v roku 2013 sme uplynulého roku uskutočnili ozaj nutnú **výmenu strešnej krytiny na farskej budove**. Jej stav bol nevyhovujúci. Dokladujú to aj posudky Krajského pamiatkového úradu, ako aj HV. Realizácia výmeny prebehla v priebehu letných mesiacov pod vedením firmy Bau-Dach s.r.o. Do realizácie boli zapojení aj naši cirkevníci, zvlášť v prípravných fázach. V rámci rekonštrukčných prác boli vymenené aj poškodené nosné trámy (pomúrnice, krokvy...). Na novej streche sa osadili odvetrávacie strešné okná. Vymenili sa aj všetky zvody vody a ríne. Vyupratovali sme povalu a následne sme na podlahu umiestnili termoizoláciu. Veríme, že strecha aj izolácia prinesú očakávané výsledky, ako finančné, aj estetické, ale najmä technické. Celková cena výmeny krytiny na farskej budove bola 28 000 eur. Tieto práce sme mohli uskutočniť aj vďaka vašej štedrosti v milodaroch a tiež niektorým sponzorom. Podarilo sa nám previesť aj **rekonštrukciu terasy na fare**. Farská budova má 80 rokov a tieto úpravy sú nevyhnutné. Odhadovaná suma realizovaná firmou by činila 5 000 eur. Svojpomocne sme ju zvládli za 2 000 eur. Samozrejme za odbornej pomoci brata kostolníka a milých zručných a ochotných bratov. Takto si ale predstavujem kvalitný CZ, kde si vieme vzájomne pomôcť a poradiť. Som rád, že sa k týmto aktivitám prihlásili aj niektorí mládežníci, zvlášť z našej ESŠ. Veľa brigád sme uskutočnili aj v rámci úprav **nových priestorov ESŠ**. Tam sa sústreďuje naša pozornosť najviac. Aj touto správou chcem vyzvať všetkých k modlitbám a finančnej a praktickej pomoci a podpore. Tešíme sa aj záujmu o nami vydanú **knihu Kazateľ** a vydali sme ďalších 500 kusov. Urobili sa aj mnohé **menšie úpravy** vo farskej záhrade, v kostole, v zborovej sieni... podarilo sa nám aj v rámci **revitalizácie ozvučenia v kostole** kúpiť kvalitné mikrofóny pre kazateľov. V budúcom roku zainvestujeme do kúpi kvalitného klávesového nástroja do kostola. Za tieto práce chceme poďakovať najmä bratom *Tomášovi Gulanovi, Martinovi Šajdákovi, Petrovi Rysulovi*, ale aj kurátorovi *Milanovi Tkáčovi* a ostatným ochotným bratom a sestrám pri brigádach a upratovaní. Bohu a ochotným darcom srdečná vďaka.

Celkový pohľad na hospodárenie. Rok 2015 bol pre nás z hľadiska hospodárenia veľkou výzvou na mobilizáciu darcovstva, nezištnej pomoci a osobnej angažovanosti. Posledné roky sa ozaj nesú v znamení pomerne veľkých rekonštrukčných aktivít. (kostol, fara, budovy ESŠ..) Priestor okolo Memorandového námestia sa obnovuje, skrásľuje a dostáva tak nový nádych vychádzajúci z historických súvislostí tohto priestoru. Sme vďační, že smieme byť pokračovateľmi krásnych myšlienok, ktoré rodia sa na tomto mieste boli ukazovateľmi na Krista, nášho Pána nielen pre Martin, ale pre celý Slovenský národ. Aj tento rok sme mali vyrovnaný hospodársky výsledok. Schodok 3 000 eur je spôsobený pôžičkou (5 000 eur), ktorú sme poskytli v závere roka CZ Turčianske Jaseno. Som vám, milí moji bratia a sestry povďačný a rovnako povzbudený. V roku 2016 plánujeme uskutočniť niekoľko menších „oddychových“ projektov. Radi by sme položili dlažbu na farský dvor smerom ku garážam. Tiež vymenili bránu do farskej záhrady, zrekonštruovali kúpeľňu v kostolníckom byte a osadili rampu na príjazd na Memorandové námestie.. a v roku 2017 zrejme maľovanie kostola. Sú to rozumné investície. Rekonštrukciou kúrenia náš CZ ušetrí nemalé prostriedky (**nové kúrenie prinieslo úsporu 43%**). Čakajú nás náročné roky. Božia milosť a požehnanie nech je s nami.

Príjem v roku 2015. Príjem CZ tvoria cirkevný príspevok (CP), ofery, milodary, urbár a dotácie z mesta na výkon Diakonie. Ofery a milodary mali v roku 2015 takú úroveň ako vlani, a držia si stále pekný priemer. Chceme sa poďakovať všetkým láskavým a úprimným darcom, bratom a sestrám, že najmä pri rôznych výročiach viete podporiť svoj CZ. Naši predkovia by z toho mali iste radosť.

Finančná pomoc pre aktivity ECAV v roku 2015 zaslané z nášho CZ: Generálna podporoveň 30 €, ofera pre teológov 70 €, Svetový Luth. Zväz 50 €, fond vzdelávania 50 €, Srbsko – evanjelici v zahraničí 250 €, seniorátny príspevok + ofera 957,10 €, príspevok VD ECAV 1885 €,..

CIRKEVNÝ ZBOR

PRÍJEM V ROKU 2015

Cirkevný príspevok	9 885 €
Milodary	4 780 €
Ofery	23 793 €
Iné milodary	22 156 €
Iné	29 316 €
SPOLU	122 426 €

Pokladňa:

Počiatkový stav	977 €
Príjem	75 013 €
Výdavok	75 309 €
Zostatok	681 €

Bežný účet

Počiatkový stav	18 898 €
Príjem	68 882 €
Výdavok	67 859 €
Zostatok	19 921 €

Termínovaný účet

Počiatkový stav	20 822 €
Príjem	125 €
Výdavok	24 €
Zostatok	20 923 €

Príjem iné - sa skladá:

Dotácia Nad. kresť. vzdelávania	2 458,16 €
Za predané knihy	2 602,30 €
Za predané časopisy	380,50 €
Úroky v banke	127,26 €
Prijaté dary	3 106 €
Prijaté dary - Uhrin	480 €
Prijaté dary - Hybenová	980 €
Prijaté dary - Evanjelik	120 €
Príjem za energie	2 100 €
Príjmy od účast. táborov	3 167 €
Príjmy urbariát	9 646 €
Príjmy zborový deň	502 €
Obedy, stret. konf., uč. popl.	1 735 €
Plnenie poisťovne za škodu	180,24 €
Iné milodary	1 731,13 €
Spolu iný príjem	29 315,59 €

VÝDAVKY V ROKU 2015

Mzdy	13 717 €
Odvody	4 563 €
Vecné a Bohoslužobné	52 €
Finančné (GBU, VD, seniorát, misia)	4 153 €
Knihy, časopisy	4 213 €
Cestovné	151 €
Investície - strecha	30 129 €
Ostatné služby	14 831 €
Iné (opravy, energie, spotrebný materiál)	17 092 €
Poistné (auto, nehnuteľnosť)	1 469 €
SPOLU	90 294 €

Celkový zostatok k 31.12.2015

pokladňa	681 €
bežný účet.....	19 921 €
termínovaný účet	20 923 €
Spolu.....	41 525 €

Príjem v roku 2015 Diakonia

Milodary	1 322 €
Výnosy	30 476 €
Iné	1 €
Dot. mesto Martin	300 €
SPOLU	32 099 €

Bežný účet:

počiatočný stav	2 250 €
Príjem	4 464 €
Výdavok	4 887 €
Zostatok	1 827 €

účet mesto Martin

počiatočný stav	169 €
Príjem	25 893 €
Výdavok	25 896 €
Zostatok	166 €

Výdavky v roku

Mzdy	21 952 €
Odvody	6 324 €
Finančné služby (sprac.miezd, poštovné, poplatky)	1 107 €
Náklady – deň diakonie	300 €
poistné	283 €
poplatky v banke	264 €
Iné	663 €
SPOLU	30 893 €

Celkový zostatok k 31.12.2015

bežný účet.....	1 826 €
účet MM	166 €
Spolu	1 992 €

DIAKONIA**::: ROZPOČET 2016 :::****Rozpočet finančného hospodárenia 2015**

A. PRÍJMY	Riadok	Návrh rozpočtu
Príjmy z majetku (stĺ. a+b denníka)	1	9 000 €
Príjmy z darov a príspevkov (stĺ. c+d+e+f+g denníka) spolu, z toho: milodary, ofery, daň	2	66 500 €
Príjmy z dedičstva (stĺ. h denníka)	3	0 €
Príjmy z organizovania akcií (stĺ. h denníka)	4	0 €
Príjmy z dotácií (stĺ. i denníka)	5	600 €
Príjmy z predaja majetku (stĺ. h denníka)	6	0 €
Príjmy z poskytnutých služieb (stĺ. h denníka)	7	33 000 €
Ostatné príjmy (stĺ. l+m+n denníka), z toho:	8	125€
PRÍJMY CELKOM	9	109 225 €

Rozpočet finančného hospodárenia 2016

B. VÝDAVKY	Riadok	Návrh rozpočtu
Zásoby (stĺ. I. denníka)	10	
Služby (stĺ. II. až X. denníka) spolu, z toho:	11	19 000 €
Mzdy (stĺ. XI. denníka)	12	43 000 €
Poistné fondy (stĺ. XII. denníka)	13	14 000 €
Prevádzková réžia (stĺ. XIII až XXVI. denníka) spolu:	14	34 650 €
Sociálny fond (stĺ. XXVII. denníka)	15	1 000 €
Ostatné výdavky (stĺ. XXVIII až XXXI. denníka) spolu, z toho:	16	4 000 €
pôžičky XXXI.	16d	0 €
VÝDAVKY CELKOM	17	115 650 €
C: ROZDIEL		
PREBYTOK		
SCHODOK		6 425 €

Revízia účtov: Účty boli schválené revíznou komisiou (*Lubka Kušnieriková* – predseda RK, *Nelka Husárová*, *Karol Figura* a *Jaroslav Polák*) dňa 25.1. 2016 (zápisnica sa číta na Konvente)

4. PLNENIE UZNESENÍ ZA ROK 2015 A NÁVRH NA ROK 2016

Plnenie uznesení z konventu CZ ECAV Martin:

Bohoslužobné:

- Pripraviť radostný večer martinských evanjelikov – **nesplnené** (pre vyťaženosť členov prípravného výboru a pretlak aktivít sme sa rozhodli tento večer neuskutočniť..)
- Pripraviť Zborový deň - **splnené**
- Pripraviť Letné tábory pre mládež, dorast a detí - **splnené**
- Hľadať možnosti v rámci CZ na podporu ESŠ v Martine – **plní sa priebežne**
- Pripraviť pozvanie partnerského CZ v Hoogveene (NED) - **splnené**
- Intervenovať za obsadenie kaplánskeho miesta - **splnené**
- Ďalej pracovať v súčinnosti s GBÚ ECAV na možnosti vytvorenia miesta nemocničného kaplána na plný úväzok pre UNM a tiež pre študentov JLF UK v Martine – **plní sa** (tento záväzok je závislý na počte kaplánov prichádzajúcich do služby – už 10 rokov je ich menej a menej..)
- Hľadať spôsoby a možnosti pomoci našim partnerom na Ukrajine – cesta sa neuskutočnila z dôvodu vážnych vnútro-cirkevných sporov Nemeckej evanjelickej cirkvi na Ukrajine.
- Pripraviť SB na 1. Nedeľu adventnú – pre RTVS - **splnené**
- Poslúžiť s našim spevokolom na Cirkevných dňoch v Stuttgarte - **splnené**

Hospodárske a organizačné:

- Dokončiť sakristiu – **v riešení**
- Realizovať výmenu strešnej krytiny na fare - **splnené**

Uznesenia CZ ECAV Martin na rok 2016:

Bohoslužobné:

- Vytvoriť podklady pre miesto nemocničného farára (systematizovať miesto, zabezpečiť bývanie..)
- Pracovať na obsadení druhého farárskeho miesta
- Pripraviť v spolupráci s ESŠ Zborový deň v rámci Evanjelického víkendu (jún 2016)
- Pripraviť v spolupráci s Ev. diakoniou oslavy 10. Výročia vzniku DC DP v Sučanoch (jún 2016)
- Pripraviť v spolupráci so Spolkom M. Rázusa spomienkové popoludnie s prezentáciou knihy To je vojna – zbierka básni z vojnového obdobia.. (február 2016)
- Pripraviť služby vďaka pri príležitosti 20. Výročia vzniku Krúžku ručných prác – SB, prezentácia (marec 2016)
- Pripraviť týždeň modlitieb – Aliančný, pôstny a adventný
- Pripraviť a započat' stretávanie mužov v CZ (od februára 2016)

Hospodársko-organizačné:

- Dlažba na farský dvor – cesta ku garážam
- Rampa na námestie pri kostole
- Automatické otváranie brány na dvor a z námestia
- Rekonštrukcia kúpeľne kostolníckeho bytu
- Dlažba na pochodí veže kostola pri zvonoch
- Sakristia
- Dokončenie terasy na fare ☺

Záver: *Na záver, tak ako každý rok by som chcel vysloviť úprimné poďakovanie svojim najbližším spolupracovníkom, presbyterom a dobrovoľníkom, bez ktorých si život v CZ nevieme predstaviť. Osobitné poďakovanie patrí milému bratovi dozorcovi Mgr. Danielovi Borcovanovi za jeho prácu, ústretovosť, pomoc a prezentáciu CZ a tiež vedeniu BŠ, ESŠ. Sme Pánu Bohu vďační za všetko, čo nám dal počas minulého roka prežiť. Uvedomujeme si, že sme dostali omnoho viac, ako sme prosili alebo rozumeli. Nášmu Bohu nech je sláva v cirkvi a v Kristovi Ježišovi po všetky pokolenia až na veky vekov. Amen.*

Prečítané a schválené na výročnom volebnom konvente 28.2.2016 na 3. nedeľu pôstnu Oculi v chráme Božom v Martine.

S láskou Milan Kubík, zborový farár

SOLI DEO GLORIA